

ارزیابی اثرات تجویز سیستمیک دوپامین بر اضطراب در موش‌های صحراوی نر

دکتر حجت‌الله علایی^{*}، روح‌الله مولودی^{*}، دکتر محمد رضا شریفی^{*}، دکتر محمود حسینی^{**}، عبدالله احمدی^{*}

* گروه فیزیولوژی دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

** گروه فیزیولوژی دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی مشهد

تاریخ دریافت: ۱۳۸۵/۱۱/۲۳

تاریخ پذیرش: ۱۳۸۶/۳/۳

چکیده:

اضطراب یک بیماری رایج در جامعه می‌باشد که نوروپترا نسمیت‌های متعددی در آن دخیل می‌باشند. هدف از پژوهش حاضر، تعیین اثر نوروپترا نسمیت دوپامین بر اضطراب در موش صحراوی نر بود. این مطالعه تحلیلی از نوع تجربی (مداخله‌ای) در ۹۸ سر موش صحراوی نر در گروه‌های کنترل و آزمایش مورد بررسی قرار گرفتند. به گروه کنترل سالین و به گروه‌های آزمایشی غلظت‌های تهیه شده داروهای هالوپریدول (آنتاگونیست گیرنده دوپامین)، SKF38393 (آگونیست گیرنده D1 دوپامین)، کینپیرول (آگونیست گیرنده D2 دوپامین) به روش داخل صفاقی تزریق شد. برای بررسی اثر ضد اضطراب و اضطراب‌بازی از دو تست و گل و ماز بعلاوه استفاده شد.

با تزریق غلظت‌های مختلف هالوپریدول در تست و گل، با افزایش غلظت، تعداد دفعات عبور از جایگاه ایجاد شوک توسط دستگاه، نسبت به گروه کنترل افزایش یافت. در تست ماز بعلاوه (M-EP) در غلظت 0.4 mg/kg هالوپریدول تعداد ورود به بازوی باز و زمان ماندن روی این بازو نسبت به کنترل افزایش یافت. تزریق غلظت‌های مختلف کینپیرول در تست و گل به ترتیب افزایش غلظت، تعداد دفعات عبور از جایگاه ایجاد شوک توسط دستگاه، نسبت به گروه کنترل را کاهش داد. در تست EP-M در غلظت 1 mg/kg تعداد ورودی به بازوی باز و زمان ماندن روی این بازو نسبت به کنترل کاهش یافت.

یافته‌های این تحقیق نشان می‌دهد با افزایش دوز هالوپریدول اثرات ضد اضطرابی آن باعث تغییرات معنی‌دار در رفتار موش‌ها شده و باعث کاهش اضطراب آن می‌شود. کینپیرول و SKF38393 با اشغال گیرنده‌های دوپامینی خاص خود اثر تحریکی مشابه دوپامین در نزد داشته و ایجاد اضطراب می‌کنند.

دوپامین، تست و گل، تست ماز بعلاوه، آگونیست گیرنده D1 و D2، آنتاگونیست دوپامین

مقدمه:

روش‌ها:

یافته‌ها:

نتیجه گیری:

وازگان کلیدی:

۸	تعداد صفحات:
-	تعداد جدول‌ها:
۳	تعداد نمودار‌ها:
۲۶	تعداد منابع:

آدرس نویسنده مسؤول:

روح‌الله مولودی، گروه فیزیولوژی دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان
E-mail: xebatmoloudi@yahoo.com

کاهش داده و در واقع باعث افزایش اضطراب می شود(۱۱). عکس این نتایج به وسیله استفاده از آنتاگونیست دیگری از دوپامین (SCH₂₃₃₉₀) گزارش شده است(۱۲). جالب تر این که نتایج برخی پژوهش‌ها نشان می‌دهد که استفاده از دو نوع آگونیست مختلف دوپامین (آپومورفین، پتیکسول) نتایج متفاوتی را در رابطه با اضطراب در حیوان نشان داده(۱۳). از اینرو نقش دوپامین در اضطراب از طریق تجویز دوزهای مختلف آگونیست و آنتاگونیست گیرنده‌های دوپامین در این تحقیق مورد بررسی قرار گرفت.

مواد و روش‌ها

حیوانات آزمایشگاهی: در این پژوهش از ۹۸ سرموش صحرائی سفید نر، نژاد ویستار در محدوده وزنی 20 ± 2 گرم استفاده گردید. اتاق نگهداری تحت سیکل روشنایی / تاریکی ۱۲ ساعته (شروع روشنایی ساعت ۸ صبح) با دمای 23 ± 2 درجه سانتی گراد بود. یک هفته قبل حیوانات در اتاق نگهداری قرار داده شدند تا با محیط آشنا شوند. تمام آزمایش‌ها در روز انجام شد. آب و غذای کافی برای حیوانات تحت تست (Elevated plus-maze) به صورت آزاد وجود داشت اما در تست (EP-M) زمانی خاص محروم بودند. هر موش فقط یک بار مورد آزمایش قرار می‌گرفت. در تست Vogels عدد موش به یک گروه کترل ۷ تایی و سه گروه آزمایش ۲۱ تایی و در تست EP-M، ۲۸ عدد موش به ۴ گروه ۷ تایی، شامل یک گروه کترل و سه گروه آزمایش تقسیم و مورد آزمایش قرار گرفتند.

مقدمه

اضطراب عبارت است از افزایش بی قراری و تحریک پذیری که به صورت تغییرات رفتاری ظاهر می‌شود. از علل آن تغییر سطح برخی نوروترانسمیترها و اتصال آن‌ها به رسپتورهای مربوطه می‌باشد(۱). علاوه بر نوراپی نفرین(۲-۳) و گلوتامات(۴) نوروترانسمیترهای دخیل در فرایند اضطراب گaba و سروتونین هستند که در پاتوفیزیولوژی بیماری‌های اضطرابی و متعادل کردن فرایند‌های عصبی نقش دارند(۵) همچنین گزارش‌هایی در مورد تغییرات نوروترانسمیترهای دوپامین و دینورفین در اثر اضطراب وجود دارد به‌نحوی که مقدار دوپامین در استریاتوم بالا می‌رود(۶) و نورون‌های دوپامینزیک قشر پره فرونتال فعال می‌شوند(۷). سیستم دوپامینزیک مغز به عنوان یکی از نوروترانسمیترهای دخیل در رفتار و تأثیرپذیر از محرک‌های روانی مطرح است(۷) گزارش شده که القاء کننده‌های استرس باعث افزایش آزاد سازی دوپامین در نواحی مختلف مغز از جمله قشر پره فرونتال مغز می‌شوند که باعث افزایش توجه و تحریک فرایند‌های شناختی و رفتاری می‌شود(۸-۹). اما هنوز نقش این سیستم در این ویژگی‌های رفتاری و میزان حساسیت به محرک‌های روانی کاملاً روشن نیست(۱۰) به طوری که در تحقیقات مختلف نتایج متفاوتی گزارش شده‌اند. با توجه به این‌که در مورد اثرات استفاده از دوزهای مختلف آگونیست و آنتاگونیست گیرنده‌های دوپامین گزارش‌های متفاوتی وجود دارد به طوری که گزارش‌هایی وجود دارد که استفاده از آنتاگونیست‌های دوپامین (هالوپریدول، سولپراید) در موش‌های صحرائی تعداد ورود به بازوی باز و زمان ماندن در این بازو را نسبت به گروه کترل

مدت ۱۰ دقیقه، تعداد شوک‌های دریافتی ثبت و خواص اضطرابزایی و اضطراب زدایی داروهای تزریق شده با فرض اینکه دریافت شوک کمتر نشان دهنده افزایش اضطراب و ترس حیوان است و دریافت شوک بیشتر نشان دهنده کاهش اضطراب حیوان است بررسی شد (۱۵-۱۶).

تست ماز بعلاوه (Elevated plus-maze): این آزمایش برای تعیین اثرات اضطرابزایی و ضد اضطرابی داروها مورد استفاده قرار می‌گیرد و در یک اتاق نیمه تاریک انجام می‌شود. شامل یک ماز بعلاوه شکل روی یک پایه فلزی یک متری قرار دارد. چهار بازو به ابعاد ($40 \times 10\text{ cm}$) درکف هر بازو تور فلزی است که به راحتی محوطه زیر پا قابل دیدن است (کف اتاق در سطح زیر بازوها باید سفید شفاف باشد). دو بازو رو بروی هم توسط دیواره سیاه رنگ فلزی به ارتفاع (10 cm) احاطه شده که به آن بازوی بسته و دو بازوی دیگر که فاقد دیواره می‌باشد بازوی باز نامیده می‌شوند. این چهار بازو در یک چهار راه به ابعاد ($10 \times 10\text{ cm}$) در مرکز ماز همدیگر را قطع می‌کنند. قبل از شروع آزمایش (به مدت ۵ دقیقه) موش‌ها روی یک صفحه مرتفع در محیط نا آشنا (که آن هم روش بلندی قرار دارد) قرار می‌گیرند تا با این روش خطاهای تصادفی نسبت ورود به بازوها کاسته شود. بعد از آن حیوان را در مرکز ماز قرار داده به طوریکه جهت آن به سوی بازوی بسته باشد (آزمایش گر در فاصله دو متری از مرکز ماز قرار می‌گیرد) ورود به هر بازو زمانی محسوب می‌شود که هر چهار پنجه حیوان داخل محدوده بازو قرار گیرد. زمان این تست ۵ دقیقه و فقط یکبار برای هر حیوان انجام می‌شود. در این مدت، تعداد ورود به بازو های باز و مجموع زمان

داروها: هالو پریدول (آنتاگونیست گیرنده D_1 و D_2 دوپامینی) با دوزهای $1\text{ mg}/20\text{ g}$ و $4\text{ mg}/20\text{ g}$ میلی گرم بهازای کیلو گرم وزن بدن، کینپیرول (آگونیست انتخابی گیرنده D_2 دوپامینی) با دوزهای $1\text{ mg}/10\text{ g}$ و $1\text{ mg}/5\text{ g}$ میلی گرم بهازای کیلو گرم وزن بدن و SKF_{38393} (آگونیست انتخابی گیرنده D_1 دوپامینی) با دوزهای $5\text{ mg}/20\text{ g}$ و $10\text{ mg}/20\text{ g}$ میلی گرم بهازای کیلو گرم وزن بدن هر دوز به ۷ عدد موش و به گروه کنترل نیز حجم معادل نرمال سالین در تست و گل، به صورت داخل صفاقی (IP) تزریق شد. در تست ماز بعلاوه دوزهای $4\text{ mg}/20\text{ g}$ میلی گرم هالوپریدول، $1\text{ mg}/20\text{ g}$ کینپیرول و $10\text{ mg}/20\text{ g}$ میلی گرم بهازای کیلو گرم وزن بدن هر SKF_{38393} دوز به ۷ سر موش و گروه کنترل نیز حجم معادل نرمال سالین به صورت داخل صفاقی (IP) تزریق شد (۱۴-۱۲). همه داروها از سیگما خردباری شدند.

تست و گل (Vogels conflict test): شامل یک اتاقک روشن و یک کanal است که یک طرف به اتاقک روشن و طرف دیگر آن به ظرف محتوی آب در انتهای کanal ختم می‌شود. در کف این کanal دو قطعه فلزی مسی مجزا متصل به لامپی وجود دارد که در اثر فشار به حیوان شوک وارد شده و لامپ روشن می‌شود. برای آموزش موش‌ها آن‌ها را به مدت ۳۶ ساعت از دسترسی به آب محروم سپس آن‌ها را ۵ دقیقه در اتاقک قرار دادیم تا مسیر پیدا کردن آب را بدون شوک یاد بگیرند و سیراب شوند. بعد از اطمینان از یادگیری حیوان مرحله بعد تزریق دارو بود که ۳۶ ساعت از دسترسی به آب محروم بودند. سپس آن‌ها در اتاقک قرار گرفتند تا برای دریافت آب مجبور به عبور از کanal از روی سممه های فلزی شوند. بعد از عبور بار دیگر، بجای اول بر گردانده می‌شدند. در

یافت که در دوزهای $0/02$ و $0/04$ میلی‌گرم تغییرات رفتاری معنی‌دار شد ($p < 0/05$) اما تزریق (IP) دوزهای کینپیرون $0/01$ ، $0/02$ و $0/04$ میلی‌گرم به ازای کیلوگرم وزن بدن و SKF_{38393} $2/5$ ، 5 و 10 میلی‌گرم به ازای کیلوگرم وزن بدن، به موش‌ها و مطالعه رفتاری آنها نشان داد که به ترتیب افزایش دوز این داروها تعداد دریافت شوک‌ها نسبت به گروه کنترل کاهش یافت که در دوز 1 میلی‌گرم به ازای کیلوگرم وزن بدن کینپیرون تغییرات رفتاری معنی‌دار شد.

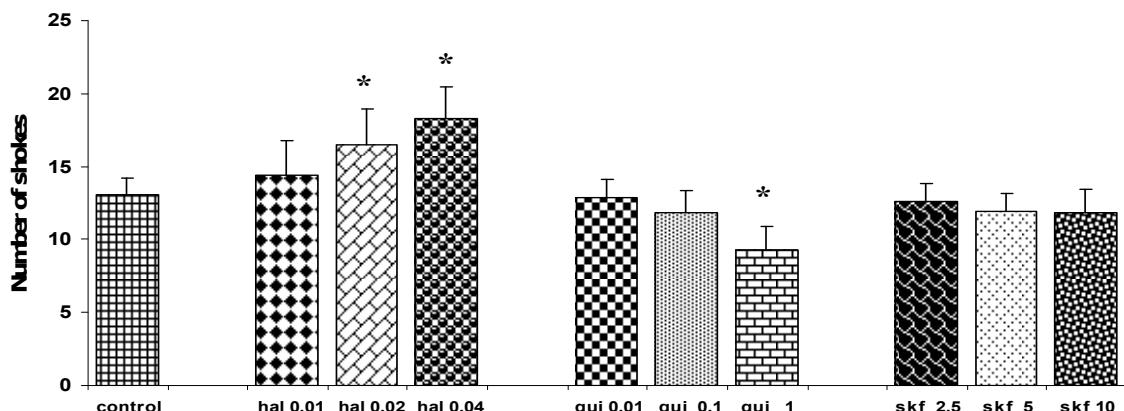
در تست ماز بعلاوه همچنانکه از نتایج حاصل از نمودار 2 و 3 استنتاج می‌شود با تزریق داخل صفاقی $0/04$ میلی‌گرم به ازای کیلوگرم وزن بدن هالوپریدول تعداد ورود به بازوی باز (نمودار 2) و همچنین مجموع زمان صرف شده روی این بازو (نمودار 3) در مدت 5 دقیقه زمان آزمایش، نسبت به گروه کنترل افزایش پیدا کرد ($p < 0/05$). اما در تزریق 1 میلی‌گرم به ازای کیلوگرم وزن بدن کینپیرون تعداد ورود به بازوی باز

صرف شده در آن بازو ثبت و در گروه‌های کنترل و آزمایش مقایسه می‌شود. هر چه تعداد ورود به بازوی باز و زمان صرف شده در آن نسبت به گروه کنترل کمتر باشد رفتار شبه اضطرابی و در صورتی که بیشتر باشد رفتار ضد اضطرابی را نشان می‌دهد ($p < 0/05$).

تحلیل آماری: در وگل تست میانگین و انحراف معیار تعداد شوک دریافتی و در تست ماز بعلاوه میانگین و انحراف معیار تعداد ورود به بازوی باز و زمان صرف شده در بازوی باز در طی مدت 5 دقیقه محاسبه شد و در گروه‌های آزمایش با گروه کنترل با استفاده از آنالیز واریانس مقایسه و تمام مقادیر کمتر از ($p < 0/05$) معنی دار در نظر گرفته شد.

یافته‌ها

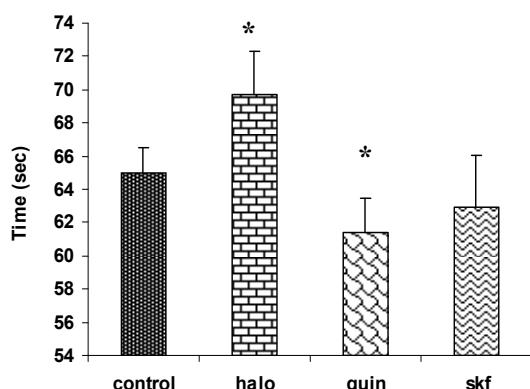
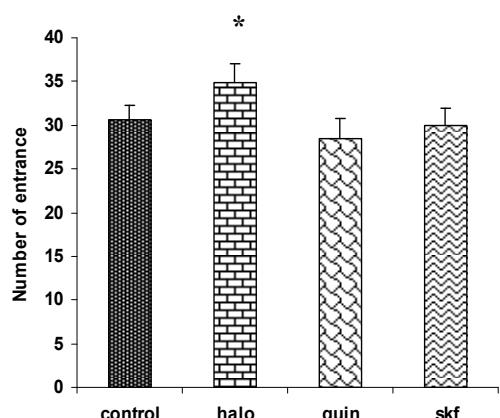
در تست وگل (نمودار 1) تزریق داخل صفاقی (IP) دوزهای هالوپریدول $0/01$ ، $0/02$ و $0/04$ میلی‌گرم به ازای کیلوگرم وزن بدن به موش‌ها و بررسی رفتاری آن‌ها نشان داد که به ترتیب افزایش دوز هالوپریدول، تعداد دریافت شوک‌ها نسبت به گروه کنترل افزایش

نمودار 1 . نمودار ستونی تعداد شوک‌های دریافتی توسط گروه‌های تحت آزمایش در تست وگل ($N=7$ در هر گروه). در گروه‌هایی که هالوپریدول با دوزهای $0/02$ و $0/04$ میلی‌گرم به ازای کیلوگرم وزن بدن دریافت کرده اند، تعداد شوک‌های دریافتی افزایش معنی‌داری نسبت به گروه کنترل دارد ($p < 0/05$). در گروهی که کینپیرون با دوز 1 میلی‌گرم به ازای کیلوگرم وزن بدن دریافت کرده است تعداد شوک‌های دریافتی نسبت به گروه کنترل کاهش معنی‌داری داشته است ($p < 0/05$). SKF_{38393} در هیچ یک از دوزهای به کار رفته تغییر معنی‌داری ایجاد نکرده است. داده‌ها به صورت (Mean $\pm$ SEM) بیان شده است.

شدنند(نمودار ۱ تا ۳). در مطالعه‌ای استفاده از SCH₂₃₃₉₀ (آنتاگونیست D₁) در موش صحرائی باعث کاهش ترس ناشی از شوک در این حیوان شد.(۶). در مطالعه دیگری استفاده از کینپیرون باعث شدند(نمودار ۱ تا ۳).

(نمودار ۲) و مجموع زمان صرف شده روی این بازو (نمودار ۳) در ۵ دقیقه نسبت به گروه کنترل کاهش معنی‌داری پیدا کرد ($P < 0.05$) اما در مورد SKF₃₈₃₉₃ این تغییرات معنی‌دار نشد.

افزایش ترس در حیوانات مورد آزمایش شد(۱۸). در همین مطالعه نشان داده شد که بلوک ریپتور دوپامینی بوسیله سولپراید (sulpiride) D₂ سبب کاهش ترس و اضطراب می‌شود(۱۸-۱۹). در یک بررسی، سطح دوپامین در آمیگدال (که در رفتارهای دفاعی و محافظتی نقش دارد) حیواناتی که با میدازولام تیمار شده بودند نسبت به حیواناتی که با سالین تیمار شده بودند رفتار اضطرابی کمتری از خود بروز دادند که اثرات رفتاری آن به صورت افزایش تعداد ورود به بازوی باز و زمان

نمودار ۲. تعداد ورود (در ۵ دقیقه) به بازوی باز توسط گروه‌های تحت آزمایش در تست ماز بعلاوه (N=۷ در هر گروه). تعداد ورود در گروه هالوپریدول به طور معنی‌داری نسبت به گروه کنترل بیشتر است ($P < 0.05$). داده‌ها به صورت میانگین ± انحراف معیار (Mean ± SEM) بیان شده است.

نمودار ۳. مجموع زمان صرف شده (در ۵ مدت دقیقه) در بازوی باز توسط گروه‌های تحت آزمایش در تست ماز بعلاوه (N=۷ در هر گروه). زمان صرف شده در بازوی باز در گروه‌های دریافت کننده هالوپریدول افزایش و کینپیرون کاهش معنی‌داری نسبت به گروه کنترل دارد ($P < 0.05$). داده‌ها به صورت میانگین ± انحراف معیار (Mean ± SEM) بیان شده است.

بحث

در این پژوهش به منظور بررسی اثرات دوپامین بر روی اضطراب از داروهای آنتاگونیست و آگونیست دوپامین در غلظت‌های مختلف استفاده شد. بر اساس داده‌های به دست آمده در قسمت یافته‌ها هالوپریدول (آنتاگونیست دوپامین) به طور واضح و معنی‌دار باعث کاهش اضطراب در دو تست رفتاری در موش‌های تحت تیمار شد (نمودار ۱ تا ۳). کینپیرون و SKF₃₈₃₉₃ که آگونیست‌های D₂ و D₁ هستند باعث رفتار شبیه اضطرابی در موش‌های تحت تیمار

دوپامین به عنوان لیگاتد رسپتور 5-HT_{1A} شناخته نمی شود اما مشخص شده که گیرنده‌های 5-HT_{1A}, 5-HT_{2C}, 5-HT₃, 5-HT_{2A} را فعال می‌کند و به عنوان آگونیست نسبی موثر بر روی این رسپتورها عمل می‌کند. هر چند که میزان تداخل و تمایل دوپامین به این رسپتورها ارتباطی با کارایی ندارد و جواب‌های تعدیلی آن بر روی این رسپتورها در غلظت‌های مختلف متفاوت است اما غلظت‌های میکرومولار آن لازم است (۲۶). همانطور که در قسمت یافته‌ها آمده (SKF₃₈₃₉₃) نسبت به کینپیرول اثرات کمتری دارد که احتمالاً ناشی از اثر سریع SKF₃₈₃₉₃ بر روی گیرنده‌ها و کاهش تراکم آن‌ها به صورت تنظیم کاهشی در یک مکانیسم جبرانی می‌باشد. نتایج مطالعه‌ما و یافته‌های دیگران نشان می‌دهد که سیستم دوپامینزیک و رسپتورهای دوپامینی D₁ و D₂ در اضطراب نقش دارند. ممکن است تغییرات غلظت آنتاگونیست (هالوپریدول) و آگونیست‌های (کینپیرول، SKF₃₈₃₉₃) دوپامین احتمالاً غیر از اثر بر گیرنده‌های دوپامین سایر سیستم‌های دخیل در فرآیند اضطراب مانند گابا و سروتونین را نیز تحت تأثیر قرارداده و تغییرات رفتار را در فرآیند اضطراب به صورت معنی‌دار تغییر دهد.

سپاس و قدردانی

از گروه فیزیولوژی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان به خاطر فراهم کردن امکانات لازم جهت این تحقیق تشکر می‌شود.

ماندن روی این بازو در تست ماز به علاوه بود که این اثر کاهش اضطراب احتمالاً یا از طریق مهار پیش‌سیناپسی به وسیله سایر نروترانسミترهای دخیل در اضطراب و کاهش آزادسازی دوپامین و یا از طریق تنظیم کاهشی رسپتورهای دوپامینی است (۲۰). به نظر می‌رسد که غلظت و مدت زمان تداوم آگونیست و آنتاگونیست‌های دخیل در الگوهای رفتاری برای اثرات معنی‌دار بر روی فعالیت‌های حرکتی در حیوان اثر گذار باشد برای مثال افزایش تزریق کتابین (آنتاگونیست رسپتورهای NMDA) غلظت ناقل‌های دوپامین و سروتونین را افزایش می‌دهد (۲۱). همچنین در الگوهای رفتاری کاهش اضطراب مانند اسکیزوفرنی، اعلام شده که علائم رفتاری در ارتباط با تداخل سیستمهای دوپامینزیک و سروتونزیک است یعنی افزایش فعالیت دوپامین و کاهش عملکرد سروتونین می‌باشد (۲۲). ترکیبات بنزودیازپینی از جمله دیازپام که به عنوان داروی ضد اضطراب به کار می‌رود، می‌تواند از طریق فعال کردن سیستم گاباenzیک باعث افزایش متابولیسم دوپامین گردد (۶). در اختلالات اضطرابی تغییرات ساختمانی در نواحی تنظیمی ناقل‌های سروتونین مشاهده شده که ممکن است از تغییرات سایر نروترانسミترها تأثیر پذیرفته باشد (۲۳-۲۴). در همین رابطه بیان شده که دوپامین می‌تواند درون بردن رسپتورهای 5-HT_{2A} را در غلظت‌های کافی و مدت زمان مشخص در سلول‌های HEK₂₉₃ فعال کند (۲۵). اگرچه

منابع

1. Rang HP. Pharmacology. 5th ed. Philadelphia: Churchill Livingstone; 2003.
2. Pandaranandaka J, Poonyachoti S, Kalandakanond-Thongsong S. Anxiolytic property of estrogen related to the changes of the monoamine levels in various brain regions of ovariectomized rats. Physiol Behav 2006; 87(4):828-35.
3. Masse F, Hascoet M, Dailly E, Bourin M. Effect of noradrenergic system on the anxiolytic-like effect of DOI (5-HT2A/2C agonists) in the four-plate test. Psychopharmacology (Berl) 2006; 183(4):471-81.

4. Cortese BM, Phan KL. The role of glutamate in anxiety and related disorders. *CNS Spectr* 2005; 10(10):820-30.
5. Clement Y. Structural and pharmacological aspects of the GABA receptor: involvement in behavioral pathogenesis. *J Physiol Paris* 1996; 90(1):1-13.
6. Akiyama K, Sutoo D. The relationship between stress and epilepsy. *Eur J Pharmacol* 1990; 183:227-30.
7. Meng ZH, Feldpaush DL, Merchant KM. Clozapine and haloperidol block the induction of behavioral sensitization to amphetamine and associated genomic responses in rats. *Brain Res Mol Brain Res* 1998; 61(1-2):39-50.
8. Morrow BA, Elsworth JD, Rasmussen AM, Roth RH. The role of mesoprefrontal dopamine neurons in the acquisition and expression of conditioned fear in the rat. *Neuroscience* 1999; 92(2):553-64.
9. Espejo EF. Selective dopamine depletion within the medial prefrontal cortex induces anxiogenic-like effects in rats placed on the elevated plus maze. *Brain Res* 1997; 762(1-2):281-4.
10. Sora I, Wichenms C, Takahashi N, Li XF, Zeng Z, Revay R, et al. Cocaine reward models: conditioned place preference can be established in dopamine- and in serotonin-transporter knockout mice. *Proc Natl Acad Sci U S A* 1998; 95(13):7699-704.
11. Siemikowski H, Sienkiewicz-Jarosz H, Czlonkowska AI, Szyndler J, Bidzinski A, Plaznik A. The effects of dopamine D2 receptor ligands on novelty-induced behavior in the rat open field test. *Neur Res Commun* 2000; 27(3):155-63.
12. Neisewander JL, Lucki I, McGonigle P. Behavioral and neurochemical effects of chronic administration of reserpine and SKF-38393 in rats. *J Pharmacol Exp Ther* 1991; 257(2):850-60.
13. Broersen LM, Abbate F, Feenstra MG, de Bruin JP, Heinsbroek RP, Olivier B. Prefrontal dopamine is directly involved in the anxiogenic interoceptive cue of pentylenetetrazole but not in the interoceptive cue of chlordiazepoxide in the rat. *Psychopharmacology (Berl)* 2000; 149(4):366-76.
14. Wiedemann DJ, Garris PA, Near JA, Wightman RM. Effect of chronic haloperidol treatment on stimulated synaptic overflow of dopamine in the rat striatum. *J Pharmacol Exp Ther* 1992; 261(2):574-9.
15. Clement Y, Chapouthier G. Biological bases of anxiety. *Neurosci Biobehav Rev* 1998; 22:623-33.
16. Sakurai-Yamashita Y, Kataoka Y, Yamashita K, Miyazaki A, Ushio M, Mine K et al. Conflict behavior and dynamics of monoamines of various brain nuclei in rats. *Neuropharmacology* 1989; 28(10):1067-73.
17. Wall PM, Messier C. Ethological confirmatory factor analysis of anxiety-like behaviour in the murine elevated plus-maze. *Behav Brain Res* 2000; 114(1-2):199-212.
18. Ponnusamy R, Nissim HA, Barad M. Systemic blockade of D2-like dopamine receptors facilitates extinction of conditioned fear in mice. *Learn Mem* 2005; 12(4):399-406.
19. Garcia AM, Martinez R, Brandao ML, Morato S. Effects of apomorphine on rat behavior in the elevated plus-maze. *Physiol Behav* 2005; 85(4):440-7.
20. Carvalho MC, Albrechet-Souza L, Masson S, Brandao ML. Changes in the biogenic amine content of the prefrontal cortex, amygdala, dorsal hippocampus, and nucleus accumbens of rats submitted to single and repeated sessions of the elevated plus-maze test. *Braz J Med Biol Res* 2005; 38(12):1857-66.
21. Becker A, Peters B, Schroeder H, Mann T, Huether G, Grecksch G. Ketamine-induced changes in rat behaviour: A possible animal model of schizophrenia. *Prog Neuropsychopharmacol Biol Psychiatry* 2003; 27(4):687-700.
22. Laruelle M, Abi-Dargham A, van Dyck C, Gil R, D'Souza DC, Krystal J et al. Dopamine and serotonin transporters in patients with schizophrenia: an imaging study with [(123)I]beta-CIT. *Biol Psychiatry* 2000; 47(5):371-9.
23. Gelernter J, Cubells JF, Kidd JR, Pakstis AJ, Kidd KK. Population studies of polymorphisms of the serotonin transporter protein gene. *Am J Med Genet* 1999; 88(1):61-6.
24. Ohara K, Suzuki Y, Ochiai M, Tsukamoto T, Tani K, Ohara K. A variable-number-tandem-repeat of the serotonin transporter gene and anxiety disorders. *Prog Neuropsychopharmacol Biol Psychiatry* 1999; 23(1):55-65.
25. Bhattacharyya S, Puri S, Miledi R, Panicker MM. Internalization and recycling of 5-HT2A receptors activated by serotonin and protein kinase C-mediated mechanisms. *Proc Natl Acad Sci U S A* 2002; 99(22):14470-5.
26. Oz M, Zhang L, Rotondo A, Sun H, Morales M. Direct activation by dopamine of recombinant human 5-HT1A receptors: comparison with human 5-HT2C and 5-HT3 receptors. *Synapse* 2003; 50(4):303-13.

ORIGINAL ARTICLE

Journal of Isfahan Medical School

Vol 24, No 83, Winter 2007

Received: 12.2.2007

Accepted: 24.5.2007

Effects of Dopamine Administration on Anxiety in Male Rat

Alaee H PhD*, Mouludi R MSC*, Sharifi MR PhD*, Hosseini M PhD**, Ahmadi A MD*

* Department of Physiology, School of Medicine, Isfahan University of Medical Sciences, Isfahan

** Department of Physiology, School of Medicine, Mashhad University of Medical Sciences, Mashhad

Background:**Abstract**

Anxiety is a common disease in the society. Several neurotransmitters. The aim of this study was to investigate indirect effect of dopamine on anxiety in rat.

Methods:

In this experimental study, eight male rats were divided into control and experimental groups. The control group received saline and the tested groups received different IP doses of drugs haloperidol (dopamine receptor antagonist), SKF38393 (dopamineD1 receptor agonist) and quinpirol (dopamine D2receptor agonist). For studying of anxiety-like and antianxiety effects Vogels conflict test and Elevate plus-maze (EP-M) test were used.

Findings:

Injection of different doses of haloperidol in rats could increase the number of times of passing through place of received shock by apparatus in comparison with control group in Vogels test. In EP-M test, injection of 0.04 mg/kg of haloperidol increased the number of entrance to open arm and time spent on arm comparing to the control group. Quinpirol diminished the number of times of passing through place of receiving shock in comparison with control group in Vogels test. In EP-M test in dose 1 mg/kg number of entrance to open arm and the time spent on arm decreased comparing to the control group.

Conclusion:

The findings of this study showed that by increasing the doses of haloperidol, the effect of this antagonist has been significant and diminished anxiety. The SKF38393 and Quinpirol by occupying their own dopamine receptor D1, D2 had an effect like endogenous dopamine and made the rats anxious.

Key words:

Dopamine, Vogel's conflict test, EP-M test, antagonist, D1and D2 receptor agonist

Page count:

8

Tables:

0

Figures:

3

References:

26

Address of Correspondence:

Ruhollah Mouloudi, Department of Physiology, School of Medicine, Isfahan University of Medical Sciences, Isfahan, Iran
E-mail: xebatmoloudi@yahoo.com